

FÖRSVARSKOTTETS UTLÅTANDE 1/2008 rd

Statsrådets redogörelse om Finlands deltagande i Natos snabbinsatsstyrkas (NRF) supplementära verksamhet

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 11 mars 2008 statsrådets redogörelse om Finlands deltagande i Natos snabbinsatsstyrkas (NRF) supplementära verksamhet (SRR 1/2008 rd) till utrikesutskottet för beredning och bestämde samtidigt att försvarsutskottet ska lämna utlåtande om ärendet till utrikesutskottet.

- biträdande avdelningschef Anu Laamanen, utrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Otto Saxén, försvarsministeriet
- operationschef, generalmajor Markku Koli, Huvudstaben.

Sakkunniga

Utskottet har hört

Samband med andra handlingar

Försvarsutskottet har även behandlat ärendet under beteckningen USP 32/2006 rd (Statsrådets utredning om Finlands eventuella medverkan i kompletterande aktiviteter inom Natos snabbinsatsstyrkor (NATO Response Force, NRF)).

STATSRÅDETS REDOGÖRELSE

Redogörelsen behandlar Finlands deltagande i Natos snabbinsatsstyrkor (NATO Response Force, NRF) supplementära verksamhet.

Natos NRF-koncept

Beslutet att upprätta NRF-styrkor fattades vid Natos toppmöte i Prag 2002. Vid Natos toppmöte i Riga i november 2006 förklarades de stå i full beredskap. NRF är ett centralt instrument för alliansen för att utveckla (transformation) och träna de militära kapaciteterna hos Natos europeiska medlemsländer. NRF är också en styrka som står i hög beredskap och som skräddarsydd

enligt behovet kan användas i olika slag av operationer som verkställs av Nato.

Ursprungligen hade Nato för avsikt att skapa ett system där en pool av multinationella styrkor bestående av 25 000 personer från alla försvarsgrenar skulle ha beredskap att rycka ut på 5—30 dagar i beredskapsturer på ett halvt år (armékomponenten) eller ett år (marin- och flygvapenkomponenten). Natoländerna har emellertid ett stort antal trupper i internationella krishanteringsoperationer, i synnerhet i Afghanistan, varför det visade sig vara svårt att producera de trupper och resurser för rotationerna som NRF

behöver. Som en följd av detta beslöt Nato vid ett inofficiellt försvarsministermöte i oktober 2007 att vidareutveckla konceptet genom att övergå till en s.k. graderad beredskap. Den första rotationen som ska uppställas i enlighet med den graderade beredskapen är NRF-11, som kommer att försättas i beredskap i juli 2008.

I modellen med graderad beredskap hålls endast en trupp med baskapacitet (inbegriper stabskomponenter, spanings- och ledningssystem, underhålls- och stödelement samt ett visst antal operativa trupper från de olika försvarsgrenarna) i hög beredskap i stället för det ursprungliga antalet om 25 000 soldater. Storleken på baselementet varierar i enlighet med vilka trupper de deltagande länderna anvisar för detta. Natos militärmyndigheter bedömer särskilt varje rotations verkliga prestationsförmåga, inklusive de riskfaktorer som hänger samman med den, innan rotationen försätts i beredskap. Basdelen bör självständigt kunna genomföra åtminstone en av NRF:s uppgifter med lägre intensitet utan förstärkningar samt agera förtrupp för en större operation.

Basuppställningen kan förstärkas gradvis med andra trupper i hög beredskap enligt de behov och prestationsförmågor som krävs i varje enskilt fall. I en operationssituation tas de tilläggs-trupper som ska förstärka basuppställningen ut vid en truppuppställningskonferens som arrangeras vid behov, och där de deltagande länderna kan ställa sina trupper till förfogande.

NRF:s uppgifter har många likheter med de uppgifter som EU:s stridsgrupper har. För NRF har operationer av sju typer fastställts. Av dessa operationer bör NRF-trupperna kunna genomföra fem med egna resurser: evakueringsuppgifter, stöd för hantering av följderna vid olyckssituationer, krishanteringsuppgifter inklusive fredsbevarande, stödjande av operationer för bekämpning av terrorism samt embargooperationer med anknytning till sanktioner. Den sjätte uppgiften är att i begynnelsefasen av en operation t.ex. inleda en krävande krishanteringsoperation och göra det möjligt för en större huvudstyrka att anlända senare. Den sjunde uppgiften

utgörs av förebyggande arbete t.ex. för att förhindra att en kris sprider sig.

Hittills har delar av NRF använts vid stödupp-gifter i samband med valet i Afghanistan samt i beredskap under de olympiska spelen i Aten 2004. En första egentlig aktivering av NRF skedde i samband med hjälpinsatserna efter orkanen Katrina och en andra efter jordbävningen i Pakistan.

Ett partnerskapslands deltagande i NRF:s supplementära verksamhet

Nato öppnade i november 2006 deltagandet i NRF:s supplementära verksamhet för en del länder inom Partnerskap för fred, vilka uppfyller vissa kriterier. Partnerskapslandets deltagande i NRF:s supplementära verksamhet är en process som baserar sig på frivillighet. Ett partnerskapsland som deltar i NRF-verksamheten bör först göra en formell anmälan till Nato om sitt intresse för att delta. Efter detta fattar Nordatlantiska rådet (NAC) beslut om att kalla in partnerskapslandet att delta i verksamheten. Efter detta får partnerskapslandet till sitt förfogande nödvändiga dokument och anvisningar som gäller NRF och kan supplementärt delta i NRF-rotationer och/eller NRF-operationer. Partnerskapslandet kan också delta i förberedande arbete av en viss typ, såsom seminarier och konferenser samt allmän övningsverksamhet.

Efter den politiska processen för godkännande erbjuds de godkända partnerskapsländerna att ställa trupper till förfogande för NRF-rotationerna som en del av uppställningen av trupperna. De trupper som eventuellt erbjuds för NRF:s basdel står i hög beredskap för att rycka ut inom 5–30 dygn. Ett nytt element i den gradvisa beredskapen är tilläggstrupper som är supplementära till basuppställningen. De står i långsammare beredskap än basdelen, och för dem har det inte fastställts något exakt krav på beredskapstid. Strävan är att ställa upp också tilläggstrupperna i första hand av medlemsländernas trupper som står i hög beredskap.

Enligt Nato kan ett partnerskapsland anmäla trupper antingen till basuppställningen med vissa begränsningar eller till tilläggstrupperna. Det

ta ger mera flexibilitet jämfört med den tidigare modellen. De trupper som partnerskapsländerna erbjuder antecknas som supplementära erbjudanden på listan över de trupper som NRF behöver. Till följd av trupperbidandenas supplementära art kan ett partnerskapsland synnerligen fritt välja hurdana trupper det önskar erbjuda NRF och utveckla inom ramen för konceptet.

Varje NRF-rotation utbildas separat. Ifall ett partnerskapsland anmäler trupper till en viss rotation, deltar de i den utbildning eller de övningar som sker inom ramen för rotationen. Genom denna mekanism utförs det egentliga utvecklandet av prestationsförmågorna. Trupperna genomgår ett multinationellt övningsprogram och slutlig certifiering. Genom certifieringen verifieras det att de fastställda kraven gällande prestationsförmågor har uppnåtts. Efter övnings- och certifieringsfasen kan de trupper som hör till rotationen försättas i beredskap.

Ifall det beslutas att NRF kommer att användas i någon krissituation, bildas och skräddarsys den trupp som ska sättas in i operationen i enlighet med kraven från denna operation. Också de partnerskapsländer som deltar i NRF tillfrågas om sitt intresse för att delta i operationen. Partnerskapsländernas trupperbidanden är supplementära, dvs. genomförandet av eventuella operationer är inte beroende av ett partnerskapslands beslut om deltagande.

Det finns ingen automatik mellan att delta i rotationer och att delta i operationer. Ett partnerskapsland som har anmält sig till en NRF-rotation har alltid suverän nationell rätt att besluta huruvida landet deltar i en operation eller inte. Också Nordatlantiska rådet ska separat godkänna ett partnerskapslands deltagande i en operation.

Finlands deltagande i NRF:s supplementära verksamhet

Enligt de riktlinjer som statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott stakade ut i november 2006 kan Finland delta i de NRF-övningar som öppnats för partnerskapsländerna. Finland har också redan deltagit i en del övningar, där Nato har tränat och bedömt trupper som

har anmälts till NRF. I april 2007 meddelade Finland tillsammans med Sverige muntligt Natos sekretariat att landet i positiv anda överväger den erbjudna möjligheten att delta i NRF:s supplementära verksamhet.

Deltagande i NRF ger Finland en möjlighet att vidareutveckla sin egen snabbinsatskapacitet. Det skulle stödja Finlands deltagande i EU:s stridsgrupper och EU:s resursarbete, där Natos standarder, övningar och certifieringsmekanismer utnyttjas. Deltagandet ändrar inte Finlands relation till Nato så som den anges i statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse.

Ett deltagande i NRF:s supplementära verksamhet stöder utvecklandet av försvarsmakten så att Finland får bättre förutsättningar att delta i internationella krishanteringssuppgifter vad gäller kvalitativa krav på och kompatibilitet i fråga om trupperna. Detta är fallet oberoende av om uppgifterna gäller verksamhet inom ramen för EU, FN, Nato eller andra internationella organisationer.

Statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska utskott drog den 7 mars upp en riktlinje enligt vilken Finland ska bekräfta sin vilja att delta i NRF:s supplementära verksamhet och detta meddelas Nato genom ett brev från Finlands ackrediterade ambassadör i Nato. Efter detta fattar Nordatlantiska rådet (NAC) beslut om att kalla in Finland att delta i verksamheten.

Efter detta beslut fastställer Finland hurdana trupper landet kommer att erbjuda för den supplementära verksamheten samt när trupperna står till förfogande och förhandlar med Nato om det ändamålsenligaste sättet att öva tillsammans med Natos snabbinsatsstyrkor.

Utrikes- och försvarspolitikens utskottet slog också fast att Finland inte ska ställa någon militär avdelning i NRF-beredskapstur. Ett eventuellt beslut om att delta i en operation ska fattas separat i enlighet med 2 och 3 § i lagen om militär krishantering.

Beslut i enlighet med lagen om militär krishantering

Beslut om eventuellt deltagande i NRF-rotationerna kommer att fattas på samma sätt som be-

slut om deltagande i EU:s stridsgrupper. För att finska trupper ska kunna ställas i hög beredskap krävs ett redogörelseförfarande på samma sätt som i fråga om EU:s stridsgrupper. Beslutsfattandet om deltagande i operationer ska ske på samma sätt som i internationella krishanteringsoperationer överlag, genom ett separat nationellt beslut i enlighet med lagen om militär krishantering.

Besluten ska fattas i enlighet med 2 och 3 § i lagen om militär krishantering.

Enligt lagens 2 § fattas beslut om Finlands deltagande i eller utträde ur militär krishantering i varje enskilt fall av republikens president utifrån statsrådets förslag till avgörande. Republikens president beslutar utifrån statsrådets för-

slag till avgörande också om försättande av en militär avdelning i hög beredskap (beredskapsenhet).

I lagens 3 § konstateras att innan ett i 2 § avsett förslag till avgörande om Finlands deltagande läggs fram ska statsrådet höra riksdagens utrikesutskott. Om förslaget till avgörande gäller ett militärt särskilt krävande krishanteringsuppdrag eller ett uppdrag som inte baserar sig på be- myndigande av FN:s säkerhetsråd, ska statsrådet höra riksdagen innan förslaget till avgörande läggs fram. Innan ett förslag till avgörande om upprättande av en beredskapsenhet läggs fram ska statsrådet höra riksdagen genom att förelägga den en redogörelse.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt om redogörelsen

I sin redogörelse behandlar regeringen konceptet Natos snabbinsatsstyrkor (Nato Response Force, NRF), möjligheterna för Finland och andra partnerskapsländer att delta i styrkornas supplementära verksamhet och beslutsprocessen enligt lagen om militär krishantering. Redogörelsen är ganska kort och teknisk och tar inte alls upp t.ex. resursfrågor.

Den 7 mars 2008 slog statsrådets utrikes- och försvarspolitiska utskott fast som riktlinje att Finland ska bekräfta sitt deltagande i NRF:s supplementära verksamhet. Enligt utredning ger den här lösningen oss tillgång till dokument kring NRF-verksamheten (standarder, kriterier och instruktioner). Finland kommer också att kunna delta i förberedande arbete av viss typ, så som seminarier, konferenser och allmän övningsverksamhet.

Därefter ska vi avgöra hurdana trupper vi ska erbjuda för supplementär verksamhet, när de ska stå till förfogande och hur de ska öva tillsammans med snabbinsatsstyrkorna. Utrikes- och försvarspolitiska utskottet har beslutat att Finland inte ska delta i snabbinsatsstyrkornas be-

redskapsturer. I fråga om medverkan i eventuella NRF-operationer ska besluten fattas på samma sätt som när det gäller deltagande i EU:s stridsgrupper. Det betyder att riksdagen föreläggs en redogörelse innan statsrådet kommer med ett förslag till avgörande som gäller att upprätta en beredskapsenhet.

Detaljmotivering

NRF-konceptets utveckling

I redogörelsen sägs det att NRF-konceptet godkändes vid toppmötet i Prag 2002. Hösten 2006 förklarades en styrka med ca 25 000 personer från alla försvarsgrenar stå i full operativ beredskap. Men det visade sig ganska snabbt vara en övermäktig uppgift att hålla full beredskap under halvårsperioder på grund av Natos övriga åtaganden (ISAF, KFOR). I oktober 2007 sågs konceptet över och styrkan skars ner till ca 8000 soldater.

Enligt redogörelsen bör även nya trupper självständigt kunna genomföra åtminstone en av NRF:s uppgifter med lägre intensitet utan förstärkningar och agera förtrupp för en större operation. Uppgifterna är i stor utsträckning desam-

ma som i EU:s stridsgrupper. Utskottet påpekar här att NRF-styrkor också kan användas för uppgifter inom Natos gemensamma försvar. Detta nämns inte i redogörelsen.

Alla operationer som snabbinsatsstyrkorna genomfört hittills har varit uppgifter med lägre intensitet. Delar av NRF sattes in efter jordbävningen i Pakistan och efter orkanen Katrina samt vid de olympiska spelen i Aten, påvens begravning och valet i Afghanistan.

Finlands medverkan i NRF

Partnerskapsländerna har sedan november 2006 haft möjlighet att delta i NRF:s supplementära verksamhet. Statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska utskott beslutade då att Finland kan delta i de NRF-övningar som öppnats för partnerskapsländerna. I april 2007 meddelade Finland tillsammans med Sverige muntligt Natos sekretariat att landet i positiv anda överväger den erbjudna möjligheten att delta i NRF:s supplementära verksamhet.

Enligt redogörelsen kan ett partnerskapsland anmäla trupper antingen till basuppställningen med vissa begränsningar eller till tilläggstrupperna. Partnerskapsländernas medverkan är kompletterande och länderna har ganska stort spelrum när det gäller att avgöra hurdana trupper de vill erbjuda NRF. Enligt utredning kommer NRF:s operativa funktionsförmåga inte under några omständigheter att vara beroende av vad partnerskapsländerna erbjuder. Det som länderna har att tillhandahålla för NRF-rotationer/-beredskap finns alltså alltid också att tillgå i något Natoland. Utskottet noterar att det här är en stor skillnad jämfört med EU:s stridsgrupper där hela operationen kan riskeras om något medlemsland uteblir.

Medverkan i en NRF-rotation ska leda till en systematisk utbildnings- och övningsperiod och certifiering av trupperna. Den här multinationella övnings- och certifieringsperioden pågår ungefär ett halvt år. Därefter kan armétrupperna försättas i beredskap för ett halvår. Marin- och flygvapnet står i beredskap ett helt år. Enligt redogörelsen finns det ingen automatik mellan att delta i rotationer och att delta i operationer. Både

Natoländerna och partnerskapsländerna har alltid suverän rätt att avgöra om de ska delta i en operation.

Utskottet bedömer att det politiska trycket på partnerskapsländerna kommer att vara större i fråga om medverkan i rotationer — även om medverkan är supplementär — än i fråga om medverkan i supplementära trupper i beredskap. Sakkunniga har påpekat att processen med att erbjuda supplementära trupper till basdelen inte kommer att avvika från medverkan i en normal krishanteringsoperation (t.ex. i Libanon och Tchad). De finländska trupperna kommer alltså inte att behöva kunna rycka ut lika snabbt som i en rotationsberedskap där man måste reagera inom några dagar. Enligt utredning försöker Natoländerna komplettera basuppställningen med andra trupper i hög beredskap.

Vid utfrågningen av sakkunniga framhöll försvarsförvaltningen att medverkan i NRF-rotationer skulle ge försvarsmakten det största mervärdet. Då skulle det bli möjligt med övergripande utbildning, bättre samverkan mellan försvarsgrenarna, harmonisering av EU:s stridsgrupper och utveckling av deras prestationsförmåga plus valfrihet när det gäller att utveckla kapaciteten. Men utskottet instämmer med regeringen om att Finland inte ska delta i NRF-rotationer.

Enligt utredning använder försvarsmakten ca 2 % av hela sin budget för internationell militär krishantering (personalens löner betalas med medel under utrikesförvaltningens huvudtitel). Försvarsmakten anser att den här resursnivån kommer att vara hållbar i framtiden också och att den kommer att möjliggöra medverkan i NRF-verksamhet. De sakkunniga från försvaret betonade att försvarsmaktens uppgifter — nationellt försvar, stöd för andra myndigheter och krishantering — stöder varandra.

Natos snabbinsatsstyrkor i relation till EU:s stridsgrupper

I programmet för Vanhanens andra regering står det att utvecklingen av samarbetet mellan EU och Nato är en viktig del av EU:s säkerhets- och försvarspolitik. Erfarenheterna av EU:s strids-

grupper utgör utgångspunkten då man överväger ett deltagande i Natos snabbinsatsstyrkor.

Utskottet noterar att Finland har deltagit i två beredskapsturer som EU:s stridsgrupper haft 2007 och 2008. Den nordiska stridsgruppen står i beredskap fram till slutet av juni 2008. Utskottet har detaljerat behandlat de finländska truppers medverkan i EU:s stridsgrupper i sina utlåtanden (FsUU 5/2007 rd och FsUU 9/2006 rd).

Erfarenheterna av att delta i EU:s stridsgrupper har till största delen varit positiva, konstaterar utskottet. Det krävande, multinationella samarbetet - också med nya partnerskapsländer som Holland - har erbjudit stabspersonalen och reservisterna en grundlig utbildningsperiod och förbättrat förmågan till internationell samverkan, vilket helt klart har varit till nytta för utvecklingen av det nationella försvaret också. De trupper som Finland utbildar och anvisar för internationell krishantering ingår i de krigstida styrkorna.

Vår medverkan i två separata stridsgrupper är enligt utskottet ett konkret bevis på vårt starka stöd till utvecklingen av EU:s säkerhets- och försvarspolitik. Finland har planer på att samtidigt delta i två olika stridsgrupper 2011. De kommer att motsvara dem som vi deltagit i 2007 och 2008.

Utskottet noterar att försvarsmakten har lyckats väl med att utbilda och utrusta styrkor i enlighet med EU:s stridsgruppskoncept. Enligt utredning kommer det också utan militära problem att vara möjligt att medverka i NRF:s supplementära verksamhet med någon kapacitet som utvecklas för internationell krishantering.

Sakkunniga har framhållit att det totalekonomiskt sett vore mest rationellt att upprätthålla en viss basberedskap inom snabbinsatskapaciteten i försvarsmakten eftersom det är mycket dyrare att bilda och utbilda en beredskapsstyrka än att hålla styrkan i beredskap. De eventuella operationskostnaderna är ungefär hälften så stora som kostnaderna för att bilda och utbilda en styrka och att hålla den i beredskap. Utskottet påpekar att det inte har lagts fram någon bedömning av vilka kostnader vi får om vi deltar i eventuella NRF-operationer.

Utskottet anser det angeläget att Finland också är med och upprätthåller FN:s krishanteringskapacitet. Visserligen konkurrerar eller utesluter FN:s insatser inte Natos insatser. De flesta krishanteringsoperationer som Nato genomfört har haft FN-mandat. Många Natoländer lägger stor vikt vid FN-mandat.

Sammanfattning

Följande faktorer måste beaktas när man gör en samlad bedömning av Finlands medverkan i utvecklingen av snabbinsatskapaciteten både i EU och Nato. För det första måste man beakta att Finland på grund av EU-medlemskapet har andra slags skyldigheter gentemot EU än gentemot Nato när det gäller militär krishantering. Vi måste först uppfylla våra EU-åtaganden bl.a. genom att avdela trupper för EU:s stridsgrupper. För det andra måste man bedöma Finlands totala bidrag till militär krishantering och fördelningen av styrkorna mellan snabbinsatsberedskap och operationer. Vi har begränsade resurser för militär krishantering och kostnaderna stiger år för år. Samtidigt har vi stora resurser avdelade för långvariga KFOR- och ISAF-operationer. Det här är en fråga som det finns skäl att närmare gå in på i nästa säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse.

Hittills har det inte funnits många operationer som varit lämpliga för både EU:s och Natos snabbinsatsstyrkor. I båda koncepten har det också varit uteslutet att använda snabbinsatsstyrkor som strategisk reserv för stöd till andra militära krishanteringsoperationer. I det här sammanhanget noterar utskottet att en stor del av de finländska snabbinsatsstyrkorna består av reservister. Deras intresse att delta i styrkorna kan tänkas minska om det förblir osannolikt att styrkorna kommer att användas. Men man bör inte ta fram några uppdrag som egentligen inte lämpar sig för EU:s stridsgrupper bara för att testa konceptet i praktiken.

I redogörelsen framhåller regeringen att ett viktigt syfte med NRF-konceptet är att bygga upp en snabbinsatskapacitet men också att förbättra de militära resurserna i de europeiska Natoländerna. Utskottet lägger vikt vid frågor som

hänger samman med transformationen av stridskrafterna när det gäller att bedöma det mervärde som Finlands medverkan i NRF-konceptet kan ge utvecklingen av militära krishanteringsstyrkor och resurser plus stödet till nationellt försvar. Nato utformar globala standarder och kriterier för militär krishantering. Därför är det nödvändigt att Finland deltar i arbetet för att förbättra prestationsförmågan och harmoniseringen inom krishantering. Mot den här bakgrunden välkomnar utskottet principbeslutet att delta i NRF:s supplementära verksamhet. Lösningen ändrar inte vår relation till Nato så som den ang-

es i den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen. Utskottet ser det som påkallat att riksdagen deltar i beslutsprocessen om NRF-verksamheten och blir hörd i enlighet med lagen om militär krishantering (211/2006) i fråga om medverkan i NRF-operationer.

Utlåtande

Försvarsutskottet anför

att utrikesutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 13 mars 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Korkeaoja /cent
medl. Thomas Blomqvist /sv
Pekka Haavisto /gröna
Juha Hakola /saml
Hanna-Leena Hemming /saml
Reijo Kallio /sd
Saara Karhu /sd
Jaakko Laakso /vänst
Reijo Laitinen /sd

Juha Mieto /cent
Lauri Oinonen /cent
Reijo Paajanen /saml
Sirpa Paatero /sd
Sari Palm /kd
Eero Reijonen /cent
ers. Eero Akaan-Penttilä /saml
Matti Kangas /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.

AVVIKANDE MENING

Natos toppmöte i november 2002 fattade flera beslut för att förbättra militäralliansens operativa kapacitet och effektivisera krigföringen.

Ett av besluten var att inrätta snabbinsatsstyrkorna NRF. De andra besluten gällde att öka rustningsutgifterna, modernisera den gemensamma trupp- och befälstrukturen, bekämpa massförstörelsevapen och terrorism och starta projekt för missilförsvar.

Dessutom inrättade Nato en strategisk stab i Förenta staterna för att ta fram en s.k. NRF-helhet. Målet är att omvandla den sedvanliga försvarsmakten till slagkraftiga interventionsstyrkor som kan sättas in var som helst i världen.

Det var Förenta staternas försvarsminister Donald Rumsfeld som tog initiativ till insatsstyrkorna.

Genom NRF-projektet siktar Förenta staterna på väsentligt ökade rustningsutgifter och förbättrad förmåga till gemensamma insatser, inte för krishantering utan för krigföring. Det här gäller också vapenmakten i partnerskapsländer som Finland, inte bara NRF-styrkorna.

Syftet med styrkorna är att främja Natos mål. Därför förses de med den modernaste beväpningen. Hur stora kostnader Finland kommer att få stå för vet ingen tills vidare.

I redogörelsen förknippas bokstäverna NRF nästan enbart med krishantering fastän de i själva verket mestadels betecknar något helt annat. NRF spelar en viktig roll som motor för Natos militära omvandling. Det är fråga om den största militära reformen inom Nato efter kalla kriget.

Finlands beslut att delta i NRF innebär en allt starkare koppling till Nato och dess politik. Samtidigt är beslutet ett steg mot medlemskap i Nato.

I september 2004 uppgav dåvarande utrikesministern Erkki Tuomioja i sitt svar på min fråga att Finland inte ens överväger att medverka i NRF.

Möjligheten att medverka hade tagits upp lite tidigare under Natos nye generalsekreterares besök i Finland.

"Jag kan mycket väl föreställa mig att något partnerskapsland som Finland kommer att dra den slutsatsen att det ligger i dess nationella intresse att delta i en NRF-operation", sade generalsekreteraren.

Finland fick också beröm för att som första partnerskapsland ha sänt ut officerare för långvariga uppdrag vid Natos internationella stab i Norfolk, där NRF-konceptet utvecklas.

Utrikesminister Erkki Tuomioja uteslöt möjligheten att Finland skulle delta i NRF.

"När det gäller generalsekreterarens utsaga så har ingenting sådant föreslagits någon av oss som han träffade. Om han har talat i offentligheten så är det väl detsamma, att Natos dörr står öppen för Finland och att vi kan delta i all verksamhet, också snabbinsatsstyrkor, om vi vill, men vi funderar inte ens på det", sade utrikesministern.

Generalsekreterarens förslag fick igång intensiva förberedelser i Finland. Vi ville absolut inte säga nej till Nato och framför allt inte till USA som stod bakom initiativet.

Redan före riksdagsvalet 2007 kom Sveriges och Finlands utrikesministrar överens om att båda länderna kommer att ställa sig positivt till medverkan i NRF. Beslutet offentliggjordes först efter valet.

NRF-kritiska tankegångar har varit helt uteslutna i regeringen efter regeringsskiftet på grund av den samlingspartistiska utrikesministerns och försvarsministerns aktivitet och centrens nästan fullständiga passivitet.

Vi följer det vanliga mönstret och går stegvis med. Först kommer Finland i och med EU:s stridsgrupper att delta i NRF-styrkornas övningar, sedan i styrkornas stödfunktioner och till sist kommer själva operationerna med i bilden. Vid behov går det också utan FN:s godkännande.

Förra ministrarna Erkki Tuomioja och Seppo Kääriäinen ansåg i en gemensam debattartikel för bara några månader sedan att Finland behöver FN:s godkännande för att kunna delta i

NRF:s krishanteringsoperationer. Men Vanhans regering förutsätter inte detta.

Vänsterförbundet instämmer inte i att Finland ska delta i Natos NRF-styrkor.

Helsingfors den 13 mars 2008

Jaakko Laakso /vänst

Matti Kangas /vänst